

РЕШЕНИЕ

№ 22793

гр. София, 08.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 11.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Георги Бозуков

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **6701** по описа за **2024** година докладвано от съдия Десислава Корнезова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от АПК.

Образувано е по касационна жалба на Е. Д. М., срещу решение № 1733 от 18.03.2024г. на АССГ, 6-и състав, постановено по дело № 12469/2018г.

В касационната жалба са развити съображения за неправилност на първоинстанционния съдебен акт, поради постановяването му в противоречие с материалния закон. Касаторът излага доводи, че е доказан фактическият състав на непозволеното увреждане, изразяващо се в бездействие на ответника да го заведе до АСНС, за да се запознава с документите по дело № 102/2018г. По този начин е била осуетена възможността да проведе защитата си в пълен обем и са били накърнени негови права и интереси. Доказани са били и вредите, изразяващи се в притеснение, че няма да успее да се защити адекватно в наказателния процес, воден срещу него, безпомощност, безизходица, страх и безпокойство.

Касаторът, моли да бъде отменено решението на АССГ и делото да се върне за ново разглеждане от друг състав или спорът да се реши по същество, като се уважи изцяло исковата му претенция и се осъди ответника да заплати обезщетение за претърпените неимуществени вреди.

Ответникът – Главна дирекция „Охрана“ в Министерство на правосъдието не е депозирал писмен отговор и не взима становище по основателността на жалбата.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА счита жалбата за

неоснователна и дава заключение, че решението следва да бъде потвърдено.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение № 1733 от 18.03.2024г., постановено по дело № 12469/2018г. на АССГ, 6-и състав е отхвърлен предявен иск от Е. Д. М. срещу Главна дирекция „Охрана“ към Министерство на правосъдието, за присъждане на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ в размер на сумата от 15 000.00 /петнадесет хиляди/ лева, заедно със законната лихва, за претърпени неимуществени вреди в периода 22.05.2018г.-26.11.2018г.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е приел, че не е налице първата от кумулативните предпоставки по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно наличие на незаконосъобразен административен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по см. на чл.219 ал.1 АПК.

По смисъла на чл.220 АПК съществува забрана за фактически установявания в касационното производство, като правомощията на съда се изразяват само в преценката дали въззивният съд правилно е приложил относимите материалноправни норми.

Фактите и обстоятелствата, които Е. Д. М. е въвел в исковата си молба са, че на 22.05.2018 г., когато имал определен ден за запознаване с материалите по дело № 102/2018г. на Апелативен специализиран наказателен съд (АСНС), служителите на ГД „Охрана“ са го конвоирали в СГС в 9 часа, като по този начин са го лишили от време и възможност да се запознае с делото и да подготви защита си.

ВНОХД № 102/2018 г. на АСНС е било образувано на 16.03.2018г. по протест на Специализирана прокуратура срещу присъда от 09.01.2018 г., постановена по наказателно дело № 646/2015г. по описа на СНС /закрит/.

С молба изх. № 922/03.05.2018 г. до АСНС, по дело № 102/2018г. Е. Д. М. е поискал да му бъдат дадени 7 дни, в които да се запознае с делото, да го чете и да си води бележки. Видно от положената върху искането резолюция на съдия-докладчик, е била предоставена възможност на Е. Д. М. да чете делото 7 работни дни, считано от 14.05.2018 г.

С писмо от 09.05.2018 г. на АСНС е уведомен началника на Следствения арест на [улица], че съгласно разпореждане от 09.05.2018 г. по дело № 102/2018 г. е дадена възможност на подсъдимия Е. Д. М. да чете делото 7 /седем/ работни дни, считано от 14.05.2018 г. Посочено е, че същият следва да бъде конвоиран в деловодството на АСНС в 09:00 ч. в рамките на 7 работни дни, считано от 14.05.2018 г.

От съдържанието на писмо рег. № 5196/28.07.2023 г. на главен директор на ГДО се установява, че на 22.05.2018 г., на основание получена заявка от ОС „ИН“, сектор „Арести“, [улица], с рег. № 620/21.05.2018 г. по описа на Регионална дирекция „Охрана – С.“ и заповед № 638/21.05.2018 г. на директора на РД „Охрана – С.“, Е. Д. М. е конвоиран в 08:35ч. до СГС за участието му в съдебно заседание по дело № 10911/2017 г. от 10:00 ч. и до АССГ за участието му в съдебно заседание по адм. дело № 3119/2018г. от 15:00 ч. Посочено е, че след приключване на съдебните заседания, лицето е върнато в ОС „ИН“, сектор „Арести“, [улица] 16.00 часа.

Касационната инстанция приема, че съдебният акт е правилен, защото при неговото постановяване не е допуснато нарушение на материалния закон – касационно отменително основание по чл. 209, т.3 от АПК. Съображенията за това са следните:

В касационното производство не се решава материалноправния спор между страните, а същото има за предмет преценката относно правилността, респ. допустимостта и действителността на въззивното решение. Касационният съд изследва съответствието на решението с материалния закон, въз основа на фактите, установени от първата инстанция. Дейността му се свежда единствено до проверка, дали фактите са подведени вярно под хипотезата на правната норма и дали правилно са приложени предвидените в нея правни последици.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне и се реализира тази отговорност, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1. незаконосъобразно действие или бездействие; 2. неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между вредите и незаконосъобразното действие или бездействие. Отговорността е безвиновна, съгласно чл.4 от ЗОДОВ, като държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. По аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от него иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Видно от данните, съставляващи основание на исковата молба, Е. Д. М. е претендирал вреди от фактически действия и бездействия на служители на Главна дирекция „Охрана“, изразяващи се в конвоирането му на 22.05.2018г. в СГС, а не в АСНС, където е следвало да се запознава с материалите по дело № 102/2018г. Съгласно чл.204, ал.4 АПК, в този случай незаконосъобразността на действието и/или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за вреди. Следователно, при разглеждането на исковата претенция не може да се преценява незаконосъобразност на административен акт, тъй като подлежи на разглеждане по друг ред, и второ, такова основание не е въведено, съответно изследвано с оглед допустимост на иска за вреди.

Съгласно чл.391, ал.1 и ал.2 от Закона за съдебната власт, към министъра на правосъдието е създадена Главна дирекция "Охрана", която е и юридическо лице, а съгласно ал.3, т.6 от същата разпоредба, Главна дирекция "Охрана" „конвоира обвиняеми и подсъдими, за които се иска или е постановена мярка за неотклонение задържане под стража, или лица, изтърпяващи наказания в местата за лишаване от свобода, до органите на съдебната власт“. Именно, качеството на такова лице е имал ищеца на процесната дата – подсъдим по внохд № 102/2018г. В казуса по делото се установяват фактически действия на служители от Главна дирекция „Охрана“, които на 22.05.2018г. действително са конвоирали Е. Д. М. в 8.35 часа до Софийски градски съд за участието му в заседание по дело № 10911/2017г. и до Административен съд С.-град за участието му по дело № 3119/2018г. от 15.00 часа.

Конвоирането на Е. Д. М. на 22.05.2018г. до СГС и АССГ е било извършено въз основа на заповед № 638/21.05.2018 г. на директора на Регионална дирекция „Охрана – С.“. Налице е бил изричен административен акт, въз основа на който е било осъществено конкретното фактическо действие. Е. Д. М. не е оспорил този административен акт, същият не е отменен по съответния ред, поради което и за органите на ответника е възникнало и съществувало задължение за фактическо действие- да съпроводят под охрана лицето до органи на съдебната власт, в случая до СГС и АССГ, а не до АСНС. Липсват всякакви доказателства, че за дата 22.05.2018г. е била подадена заявка в Регионална дирекция „Охрана-С.“ за лицето Е. Д. М., което да бъде конвоирано от ОС“ Изпълнение на наказанията“, сектор „Арести“, [улица] до сградата на АСНС.

От доказателствата по делото не се установиха никакви незаконосъобразни действия от страна на служители на Главна дирекция “Охрана“ при конвоирането на ищеца на дата 22.05.2018 година до СГС и АССГ, вместо до АСНС, които да не се основават на закона /чл.391, ал.3, т.6 от ЗСВ/ и които да са довели да претърпяване на неимуществени вреди. Фактическите действия са били предприети и извършени по силата на административен акт- заповед № 638/21.05.2018г. на директора на Регионална дирекция „Охрана – С.“. Липсва „бездействие по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт“, което ответникът да е извършил, за да може да се ангажира неговата отговорност по реда на чл.204, ал.4 АПК. Напротив, в рамките на своята компетентност, ответникът е изпълнил възложените му задачи, така, както са били разпоредени с административен акт.

Липсва първата предпоставка на иска по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ- незаконосъобразни действия на служители на Главна дирекция „Охрана“. Процесуалното поведение на самия ищец, който не е поискал изрично да бъде заведен до АСНС, не може да доведе до наличие на причинна връзка между твърдяното действие по конвоирането му на 22.05.2018г. до други органи на съдебната власт и настъпилите вреди. Вредите не са доказани по основание и по размер, нито пък че във времеви период 22.05.2018г.-26.11.2018г. ищецът е претърпял такива от морално естество. Недоказано е останало и твърдението на ищеца, че вследствие на неконвоирането му до АСНС на дата 22.05.2018г. той е изпаднал в безизходица, безнадеждност, безпомощност, отчаяние, унижение, страх, ужас, получил е паник атаки, депресия и хипертония. Не е доказано и наличието на причинна връзка между действията на служителите на Главна дирекция “Охрана“ и сочените вреди още повече, че доказателства за емоционалното състояние на ищеца на 22.05.2018г. и след това до 26.11.2018г. не са събрани.

В заключение, решението от 18.03.2024г. на АССГ, 6-и състав е правилно на основание чл.209, т.3 АПК и при условията и по реда на чл.221, ал.2 АПК следва да бъде потвърдено. Не се констатираха служебно основанията за касиране на съдебния акт по см. на чл.218, ал.2 АПК във вр.чл.209, т.1 и т.2 АПК.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III Касационен състав на основание чл.221, ал.2 АПК

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1733 от 18.03.2024г., постановено по дело № 12469/2018г. на АССГ, 6-и състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.